

YEDI DEVRAN

Yedi tepeden, Yedi kıtaya

Aralık - Sayı 7 | YediHilal

Angola'da Neler Oluyor ...

Afrika devletlerinden Angola hükümetinin ülkede İslam dinini yasakladığı haberiyle adeta sarsıldık. Angola nüfusunun yüzde 95'ini Protestan Hristiyanlar oluşturuyor. Ülkede bulunan Müslümanların sayısı ise 80-90 bin civarında ve ülke nüfusunun yaklaşık yüzde 3'ünü oluşturuyor.

İslam'ı bir din olarak değil bir kült olarak gördüklerini belirten Angola yönetimi, İslam'la ilgili olan her şeyi ülkede yasaklayacaklarını da duyurdu.

Africanglobe.net'te yer alan habere göre, geçtiğimiz ayın başlarında Luanda şehrinde yaşayan Müslümanlar, camilerin minarelerinin izinsiz şekilde yıkıldığını gördüklerinde büyük bir şok yaşadılar. 3 Ekim sabahı Angola yönetimi yaptığı açıklamada camilerin yıkılacağını belirtti. Luanda yönetimi tarafından radyodan yapılan açıklamada, 'radikal' Müslümanlara müsamaha gösterilmeyeceğini ve İslam'ın yasal olarak kabul edilmeyeceği bildirildi.

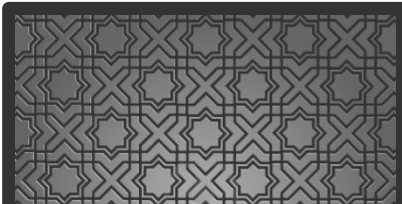
Bunların ardından 19 Kasım Salı günü Angola Kültür Bakanı Roza Cruze Silvia yaptığı açıklamada, İslam'ın Adalet ve İnsan Hakları Bakanlığı tarafından yasal olarak kabul edilmediğini belirtti ve buna dayanarak bütün camilerin kapatılması gerektiğini ifade etti. Luanda bölgesinde yer alan iki camiye de belediye tarafından kapatılması için uyarı gönderildi.

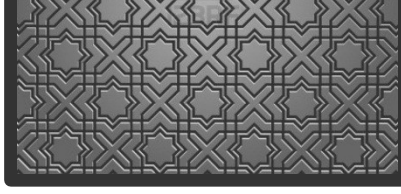
Haberin hemen ardından Angola'nın İslam'ı yasakladığı iddiası uluslararası alanda büyük tepki topladı. Bu iddialar üzerine Washington'daki Angola büyükelçiliğinden bir yalanlama yapıldı. Yapılan açıklamada şu ifadeler yer verildi;

"Angola Cumhuriyeti hiçbir dine karışmıyor, burası bir dinler ülkesidir. Ülkemizde birçok din mevcuttur, bu bir din hürriyetidir. Ülkemizde, Katolikler, Protestanlar, Baptistler, Müslümanlar ve Evanjelistler yaşıyor."

Lakin Büyükelçilinin yaptığı bu açıklamanın dışında hala resmi olarak Angola yönetiminden yapılan herhangi bir açıklama bulunmuyor.

Zafer ÖZSATICI
UIB Afrika Sorumlusu

Azerbaycan

Kısa Bir Tarih Gezintisi

Azerbaycan diğerk Sovyet cumhuriyetlerini takip ederek 30 Ağustos 1991 tarihinde bağımsızlığını ilan etti ve Bağımsız Devletler Topluluğı'na üye oldu.

Bağımsızlığını kazanan Azerbaycan'da, Eylül 1991'de yapılan ilk seçimlerde eski Komünist Partisi sekreteri Ayaz Muttalibov ilk devlet başkanı seçildi. Bu sırada Dağlık Karabağ'daki anlaşmazlık giderek artıyordu. 1992'de Karabağ'daki Ermeniler bağımsızlıklarını ilan ettiler. Böylece başlayan Karabağ Savaşı Rusya'nın desteğı sayesinde kısa zamanda Ermenistan'ın lehine döndü. 25 Şubat 1992 tarihinde Dağlık Karabağ'daki Hocalı Katliamı'nda yüzlerce Türk, Ermeniler tarafından öldürüldü. Savaşta başarısızlığı yüzünden Komünist kökenli hükümet düştü ve yeni yapılan seçimlerde Azerbaycan Halk Cephesi lideri ve Türkiye yanlısı Ebulfez Elçibey devlet başkanı seçildi.

Elçibey de Ermeniler'in Karabağ'daki kazançlarını önleyemedi. 1993 yılında Gence'de Elçibey'e karşı yapılan askerî darbe sonucu yönetim Haydar Aliyev'in eline geçti. 16 Mayıs 1994 tarihinde Ermenistan, Azerbaycan, Dağlık Karabağ ve Rusya'nın liderleri Moskova'da bir araya gelerek ateşkes antlaşması imzaladılar. Ancak kalıcı bir barış antlaşması hiçbir zaman imzalanmadı. Ermenistan'ın Azerbaycan topraklarını işgal etmesine cevap olarak Azerbaycan'ın Ermenistan'la olan sınırlarını kapatması eylemine Türkiye de katıldı. İki ülke arasındaki anlaşmazlık günümüze değin çözümsüz olarak devam etmektedir. Haydar Aliyev, 12 Aralık 2003'te öldü ve yerine oğlu İlham Aliyev devlet başkanı seçildi.

Din ve Dil

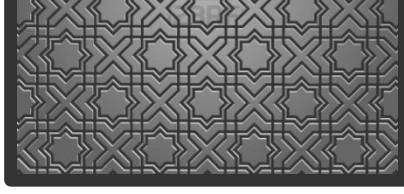
Azerîler, Azerice (Azerbaycan Türkçesi olarak da sıkça söylenir) konuşurlar. Azerîce bir Türk dilidir ve her iki dilin arasında küçük aksan, sözcük ve gramer farklılıkların bulunmasına karşın Azerbaycan Türkçesi, Türkiye Türkçesi ile karşılıklı olarak anlaşılabilir özelliğine sahiptir.

Azerîler'in çoğu Şii mezhebine bağlıdır. Sünni, Zerdüş, Hıristiyan ve Bahai azınlıkları da var. Azerbaycan, laik bir ülke olması nedeniyle inanışlarına göre ülke nüfusunun sayısı net olarak bilinmemektedir. Azerbaycan Cumhuriyeti'ndeki Hıristiyan Azerîler'in sayısı tahminen 5.000 kişi olmakla birlikte çoğunluğu son yıllarda din değiştiren kişilerden oluşmaktadır. Kırsal bölgelerden bazı Azerîler, bazı alanların kutsallığı ve bazı ağaçlara ve taşlara karşı çok büyük saygı duymak gibi İslam öncesine dayanan animist inançları hâlâ izlemektedirler. Azerbaycan Cumhuriyeti'nde İslamî bayramlara ek olarak Nevruz gibi bahar bayramı ve Noel gibi diğerk dinlerden alınan bayramlar da kutlanır.

Genel Bir Değerlendirme ve İlk Gözlem

İkinci defa gittiğim Azerbaycan'a uçağımız indiğinde gece uçmuş olmanın verdiği uyku hâli ile pek bir gözlem yapamadım. Yalnız havaalanında vize işlemlerini yapan memurun bizden iki kat vize ücreti aldığına şahit oldum. Daha sonra sorun yaşamadan pasaport kontrolünden geçtim. Bir şey daha var ki havaalanında sigara içme bölümleri bayağı bir yaygın ama buna rağmen dönüştürme havaalanında mescit fark edemedim.

Ekonomi

Bakü'de ciddi bir çalışma ve bununla beraber hızlı bir gelişme söz konusu, her yerde inşaat ve Rusya döneminde yapılmış eski binalarda restorasyon çalışması var. Yollarda da çalışma söz konusu ama buna rağmen trafik sorununu çözememişler. Ülke genelinde ekonomi iyiye gidiyor, işsizlik sorunu yok denebilecek kadar az, 50.000 Türk yaşıyor Azerbaycan'da ve yapı sektöründe genelde Türkler çalışıyor. Türk markaları hemen hemen her sektörde görmek mümkün; Vestel, İstikbal, Çilek, E.C.A, Arçelik... Birçok firma hükümetten çekinerek göze batmadan para kazanmaya çalışıyor ve hatta reklam vermekten, isminin çok ön plana çıkmasından korkuyor; buna rağmen ticaretlerinden ve işlerinden memnunlar.

Yemek

Yemek kültürleri bize çok yakın ama Azerbaycan'da genel kanı, onların yemeklerinin bizimkilerden daha lezzetli olduğu ve bunun nedeninin de doğal olmasıymış. Sadece bizde balık yemekleri daha güzel oluyormuş.

Fındık bile yetişiyor; bizimkilere göre daha iri. Dünyanın en kaliteli narı da burada yetişiyormuş ve bir de havyarı çok meşhur ama tamamı ihraç ediliyormuş. Bir de tanesi 20 dolar olan Azerbaycan limonlarını görmek de nasip oldu.

Yaşam

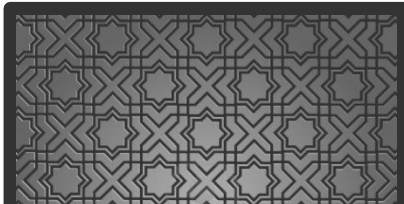
Amerikan ve Rus kültüründen nasibini bolca almış maalesef. İnsanların çoğu büyük AVM'lerde vakit geçirmekte. Giyimden eğlenceye ve yemek kültürüne kadar kültürel yozlaşma kendini göstermekte.

Türkiye'ye Bakış

Herkes en az Azerbaycan ile ilgili gelişmeleri takip ettiği kadar Türkiye'deki gelişmeleri de çok yakından televizyonlardan takip ediyor. Türkiye'yi en çok sinema, dizi ve bazı programlardan (O Ses Türkiye gibi) ve haberlerden takip ediyorlar.

Türkiye hükümetiyle Azerbaycan hükümetinin dost olduğuna inanıyorlar. Türkiye'nin dost ülke ve Türkler'in de dost ve 'gardaş' olduğuna inanıyorlar.

Osman AKKOZ
UIB Orta Doğu Sorumlusu

Urumçi'yi Unutan Dünya Utansın ..

Yok mudur Doğu Türkistan'a bir bakan?
Gök bayrak üstüne akıyor oluk oluk kan!
Uzak memlekette direnen onca Müslüman...
Yardım et kardeşine, özüne dön Müslüman! -Murat Kahraman

Yaklaşık 60 yıldır Çin'in baskılarına maruz kalan Doğu Türkistan'da her geçen gün insanlık dramı daha da artmaktadır. İslam âlemi içindeki birliğin sağlanamamasından istifade eden emperyalist güçler, dünya üzerindeki Müslümanlar'a zulmetmeye devam ediyor. Yüce yaratan, Müslümanlar arasındaki birlik ve beraberlik tesis edilemediği sürece başımıza geleceklere Kur'an'da, "... **Eğer siz bunu yapmazsanız (birbirinize yardım etmez ve dost olmazsanız) yeryüzünde fitne ve büyük bir bozgunculuk (fesat) olur.**" (Enfal, 73) ayetiyle yeryüzünde bozgunculüğün son bulması için iman edenlerin birbirleriyle dost olmaları, ittifak etmeleri, birlik ve beraberlik içinde olmaları gerektiğini bildirmiştir.

21. yüzyılda komünist Çin devletinin, Müslüman Türk kardeşlerimizi öldürerek, evlerinden barklarından sürgün ederek, buldukları toprakları sömürmeye çalışarak topraklarını işgale devam etmesi utanç verici bir hadisedir. Çin'in Uygur bölgesinde Doğu Türkistanlı kardeşlerimiz, maalesef yıllardan beri Çin zulmü altında adeta inim iniyorlar. Katil Çin ise zulmüne, katliamlara, asimilasyonlara, soykırımlara devam ediyor. Dünya bu zulüm karşısında sessiz kalıyor.

Bildiğiniz üzere 5 Temmuz 2009 günü Doğu Türkistan'da insanlık dışı bir olay yaşandı. Başkent Urumçi'de meydana gelen katliamı ve soykırımı protesto etmek için yürüyen üniversite öğrencileri ve eylemcilere ateş açıldı. Çin hükümetinin tüm haberleşme araçlarını kesmesi üzerine sağlıklı bilgiler alınamayan Doğu Türkistan'da, olaylarda hayatını kaybedenlerin sayısının binlerin üzerinde olduğu belirtildi.

Yıllarca Çin'in baskılarına boyun eğmeden direnen ve bu yolda binlerce Uygur kardeşimizi şehit veren Doğu Türkistan'a ne kadar sahip çıkıyoruz? Esarettaki İslam ülkesi Doğu Türkistan'daki zulme, ekonomik ilişkiler sebep gösterilerek sessiz kalınması kabul edilemez bir durumdur. Devlet, nerede bir zulüm varsa orada tepkisini ortaya koymalı ve İslam coğrafyasında yaşanan soykırımı dur diyebilmelidir. Asırlardır süregelen Müslümanlar'ı ve Türkler'i asimile etme politikası günümüz dünyasında hala geçerliliğini korumaktadır.

Doğu Türkistan bizim millî davamızdır. Al bayrak asla gök bayraksız olamaz. Türkiye'miz dışındaki soydaş ve dindaşlarımızla ilgilenmemiz insanî vazifemizdir. Dünya'nın neresinde buna benzer bir insanlık suçu olsa karşısında olmalıyız ve gerekli demokratik tepkimizi ortaya koymalıyız. Türk milleti olarak tarih boyunca hep mazlumların yanında, zalimlerin karşısında olduk. Bugün de aynı tavrımızı sürdürmeliyiz.

Altay ALTAYLI

UIB Rusya, Kafkasya ve Türki Cumhuriyetler Sorumlusu

